

Список використаної літератури:

1. Біденко Артем. Законодавчі аспекти управління національною безпекою за рубежом. URL: http://ipicend.gov.ua/wpcontent/uploads/2018/07/bidenko_zakonodavchi-1.pdf
2. Берлин обвинил США в «современном пиратстве» из-за конфискации респираторов. URL: <https://www.pravda.com.ua/rus/news/2020/04/4/7246476/>
3. Бондаренко К.В. Публічне адміністрування національно-безпековою сферою в Україні: теоретичні, правові та організаційні засади. Монографія / К. В. Бондаренко. Одеса. Фенікс. 2019. 404 с. С. 75.
4. Коваленко Т.О. Поняття ознаки та критерії продовольчої безпеки за законодавством України та інших держав / Національна безпека України: актуальні проблеми правового забезпечення: матеріали Всеукр. наук.-практ. круглого столу, 27 жовтня 2017 р., м. Дніпро / відп. ред. В.І. Андрейцев. Дніпро. 2017. 195 с. С. 46.
5. Про внесення змін до Закону України «Про Службу безпеки України» щодо удосконалення організаційно-правових засад діяльності Служби безпеки України: Проект Закону. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=68347
6. Справа експрем'єра Гончарука. Перспективи порушеної кримінальної справи. URL: <https://www.pravda.com.ua/columns/2020/03/26/7245193/>

Ключові слова: безпека, коронавірус, адміністрування національно-безпековою сферою, забезпечення продовольством та медикаментами, РНБО, СБУ.

Ключевые слова: безопасность, коронавирус, администрирование сферой национальной безопасности, обеспечение продовольствием и медикаментами, СНБО, СБУ.

Key words: security, coronavirus, administration of the national security sphere, provision of food and medicine, NSDC, SSU.

МАРУЦАК АННА ВАЛЕРІЇВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри конституційного, адміністративного
та фінансового права Чернівецького юридичного інституту,
кандидат юридичних наук, доцент*

ПРАВОВА ПРИРОДА ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Державна фіскальна служба України (ДФС) є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра фінансів і який реалізує державну податкову політику, державну політику у сфері державної митної справи, державну політику з адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, державну політику у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування податкового, митного законодавства, а також законодавства з питань сплати єдиного внеску [1].

Державна фіскальна служба була створена у 2014 році. 21 травня 2014 року Кабінет Міністрів України приймає Постанову № 160, якою утворює Державну фіскальну службу як центральний орган виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України, реорганізувавши Міністерство доходів і зборів шляхом перетворення [2].

Утворення ДФС було наслідком масштабного реформування, що торкнулось багатьох сфер. Впровадження нових реформ у сфері оподаткування вимагає необхідності запровадження нових форм взаємодії між суб'єктами податкових правовідносин, реформування податкової системи та фіскальної служби у цілому, зміни взаємовідносин між бізнесом та контролюючими органами [3].

Щодо доцільності утворення ДФС до цих пір серед науковців та практиків немає єдиної точки зору. Деякі вважають, що це однозначно має позитивний наслідок для митної та податкової сфер, інші – що новоутворена ДФС є нічим іншим, як ліквідоване Міністерство доходів та зборів, а відтак і роблять висновок щодо нераціональності такого реформування.

Вартою уваги є думка, що закономірність такої зміни була обумовлена невідповідністю обсягу повноважень колишнього Міністерства доходів і зборів, що були більш характерні для інспекцій, служб та агентств, статусу Міністерства [4]. Таке припущення видається слушним, адже аналізуючи норми Закону України «Про центральні органи виконавчої влади», який регламентує діяльність міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, приходимо до висновку, що зміст повноважень, які виконуються Державною фіскальною службою, дійсно більш притаманний та характерний саме для такого центрального органу виконавчої влади як служби. Про підтвердження такого висновку нам вказує і ст. 17 вищенаведеного закону: якщо більшість функцій центрального органу виконавчої влади складають функції з надання адміністративних послуг фізичним і юридичним особам, центральний орган виконавчої влади утворюється як служба [5]. У 2018 році ДФС представила Стратегічні напрями розвитку до 2020 року. Серед них: ІТ та інфраструктура; розвиток сервісів; ефективне адміністрування податків, зборів та митних платежів; митниця та прикордонне співробітництво тощо.

Деякі вчені розглядають ДФС як інституціональну організацію. У застосуванні до Державної фіскальної служби це означає, що вона є інститутом-організацією, де можна виділити кілька рівнів: 1) особистісний – група, колектив, сукупність людей, між якими існують певні взаємовідносини; 2) структурний; 3) нормативний – сукупність цілей, процедур, правил, норм, які визначають характер взаємин і взаємодій учасників організації, а також взаємин і взаємодій організації як цілого і окремих її представників із зовнішнім оточенням – іншими організаціями та індивідами; 4) матеріально-технічний – комплекс матеріальних умов та засобів, за допомогою яких здійснюється функціонування організації [6].

Слушною є думка щодо подвійної природи ДФС. З одного боку, вона входить до системи центральних органів виконавчої влади, її діяльність має вторинний, підзаконний, виконавчо-розпорядчий характер, адже здійснюється на підставі та виконання закону; з іншого – ДФС є органом державного надвідомчого контролю [7].

ДФС та її територіальні органи є органами доходів і зборів. Структура ДФС складається з апарату, територіальних органів та спеціалізованих департаментів. Також, у складі ДФС та її територіальних органів діють підрозділи податкової міліції.

Досягнення завдань ДФС, зазначених у законодавстві, відбувається за допомогою відповідних повноважень. Повноваження Державної фіскальної служби чітко регламентуються Положенням про Державну фіскальну службу затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 21.05.2014 р. Їх перелік є вкрай широким і налічує більш ніж 90 повноважень.

Щодо правової природи та суті повноважень ДФС, багато науковців схиляються до думки що останні потрібно віднести до дискреційних.

Аналізуючи завдання ДФС та її повноваження, регламентовані у законодавстві, можна виділити і її функції. Якщо брати за основу підхід, відповідно до якого функція – це напрям діяльності, а напрям діяльності, у свою чергу утворюються за допомогою сукупності певних повноважень, то можна визначити, що ДФС притаманні такі функції як контрольна, експертно-аналітична, превентивна, правопоновлююча.

Список використаної літератури:

1. Про державну фіскальну службу: Постанова Кабінету Міністрів України; Положення від 21.05.2014 № 236.
2. Гнатівська А.І. Правові засади створення державної фіскальної служби України. *Проблеми теорії фінансового права в сучасний період: матеріали науково-практичного круглого столу*. Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, 21 листопада 2014. Запоріжжя : КПК. 2014. С. 19-20.
3. Латковська Т.А. Перспективи перетворення Державної фіскальної служби з контролюючого органу на сервісну службу. *Правові та інституційні механізми забезпечення розвитку держави та права в умовах євроінтеграції* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (20 травня 2016 р., м. Одеса) у 2 т. Т. 2. Відп. ред. М.В. Афанасьєва. Одеса : Юридична література, 2016. 712 с. (С. 64-66).
4. Яковлев І.П. *Форми і методи публічного адміністрування у державній митній справі* : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Одеса, 2016. 224 с.
5. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 № 3166-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 38. Ст. 385.
6. Бейкун А. Позитивна тенденція розвитку категорії «система» як елементу структурно-функціональної побудови органів державного управління. *Право України*. 200. N12. С. 51-54.

7. Лепеха А.В. Интегральні характеристики Державної фіскальної служби України як інституціональної організації. *Публічне адміністрування: теорія та практика*. 2016. Вип. 2(16). С. 1-10.

Ключові слова: Державна фіскальна служба, правова природа, функції.

Ключевые слова: Государственная фискальная служба, правовая природа, функции.

Key words: State Fiscal Service, legal nature, functions.

КОЙЧЕВА ОЛЬГА СЕМЕНІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри адміністративного і фінансового права,
кандидат юридичних наук, доцент*

ПАРАДИГМА «WIN-WIN» В ПОДАТКОВИХ СПОРАХ: МІФ ЧИ РЕАЛЬНІСТЬ?

Природа податкового обов'язку обумовлює його «насилницьке» прийняття через глибокий конфлікт між платником податків та контролюючим органом. Цей конфлікт очевидний, адже в процесі реалізації оподаткування частину майна платник податків відчужує примусово, і останнє переходить у власність держави безумовно та безповоротно. Під час вирішення конфлікту в таких ситуаціях наявність незацікавленої в результаті та висококваліфікованої особи, яка допоможе порозумітися та дійти консенсусу, складно переоцінити як для платника податків, так і для держави. Чи можливий ззагалі варіант вирішення податкового конфлікту без програшної сторони?

Win-win (в перекладі з англ. – безпрограшний, перемога-перемога) – стратегія взаємної вигоди і співпраці. Професор Гарвардського університету Роджер Фішер розробив методику переговорів, метою якої є досягнення взаємовигідного результату для обох сторін, яка в подальшому отримала назву win-win або Гарвардський метод. Його сутність полягає в тому, що в ситуації немає переможених та переможців. Використання стратегії win-win дозволяє кожній зі сторін одночасно перемагати, уникаючи побічних негативних наслідків своєї перемоги та отримати якісь переваги від прийнятих рішень, обидві сторони задоволені, ніхто не відчуває себе переможеним та не відчуває певного негативу до іншої сторони.

В українських реаліях для вирішення спірних податкових правовідношень передбачені процедури адміністративного та судового розгляду. Вищестоящі контролюючі органи та судові органи під час розгляду податкових спорів, як правило, приймають сторону податкового органу, який має на меті наповнення державної казни, і досить часто нівелюють інтереси платників податків. За результатами такого розгляду завжди наявна програшна сторона, яка не погоджується з